

ISPM 12

**MEDNARODNI STANDARDI ZA
FITOSANITARNE UKREPE**

ISPM 12

FITOSANITARNA SPRIČEVALA

(2011)

Pripravil Sekretariat Mednarodne konvencije o varstvu rastlin

FAO spodbuja uporabo, reprodukcijo in širjenje gradiva tega informativnega izdelka. Razen kadar je drugače navedeno, je gradivo dovoljeno kopirati, prenašati datoteko, in tiskati za namene zasebnega preučevanja, raziskav ter poučevanja, ali za uporabo v netrgovskih izdelkih ali storitvah, pod pogojem, da je dana potrditev FAO kot nosilca virov in avtorskih pravic, in da se v nobeni obliki ne navajajo sklici na odobritev FAO uporabnikovih stališč, izdelkov ali storitev.

Vse vloge glede pravic za prevode in prilagoditve, preprodajo ter druge trgovinske pravice naslovite na: via www.fao.org/contact-us/licence-request ali na: copyright@fao.org.

Informacijski izdelki FAO so na voljo prek spletišča FAO: (www.fao.org/publications), in jih je mogoče kupiti prek: publications-sales@fao.org.

© FAO, 2009

Zgodovina objav

To ni uradni del standarda.

1996-05 CEPM-3 dodan predmet Phytosanitary certificates / Fitosanitarna spričevala (1996-003)

1996-08 EWG pripravljen osnutek besedila

1997-10 CEPM-4 razprava odložena

1998-05 CEPM-5 razprava osnutka besedila

1999-05 CEPM-6 revidiran osnutek besedila ter odobren za MC

1999-06 Poslan v posvetovanje članic

2000-11 ISC-2 revidiran osnutek besedila za sprejetje

2001-04 ICPM-3 sprejet standard

ISPM 12. 2001. Guidelines for phytosanitary certificates / Smernice za fitosanitarna spričevala. Rim, IPPC, FAO.

2006-04 CPM-1 dodan predmet Revision of ISPM 12 / Revizija ISPM 12 (2006-035)

2006-11 SC odobril Specifikacijo 38 Revizija ISPM 7 in ISPM 12

2008-02 EWG revidiran standard - osnutek

2009-05 SC revidiran standard in odobren za posvetovanje članic

2009-06 Poslan v posvetovanje članic

2010-02 Skrbniško revidirano besedilo standarda v odzivu na pripombe članic

2010-05 SC-7 revidiran standard

2010-11 SC odobren osnutek, da se predloži v odobritev, revizija Dodatka 1 nedokončana

2011-03 CPM-6 sprejet revidiran standard ISPM 12:2011

ISPM 12. 2011. Phytosanitary certificates / Fitosanitarna spričevala. Rim, IPPC, FAO.

2011-06 odprta delovna skupina za elektronsko certificiranje

2012-02 Skrbniški in IPPC vodstveni odbor o osnutku besedila, ki ga je pripravil ePhyto

2012-04 SC revidiran in odobren osnutek za posvetovanje članic

2012-06 Posvetovanje članic

2012-11 Skrbniško revidiran osnutek na podlagi pripomb članic

2013-05 SC-7 revidiran osnutek

2013-06 Obdobje za predložitev pripomb o tehtnih pomislekih

2013-10 Skrbniško revidiran osnutek na podlagi pripomb članic

2013-11 SC odobren osnutek za predložitev za sprejetje

2014-04 CPM-9 sprejet revidiran Dodatek 1 k ISPM 12:2011

ISPM 12. 2011: Dodatek 1 Elektronsko potrjevanje, informacije o standardnih XML obrazcih, ter mehanizmih izmenjave (2014). Rim, IPPC, FAO.

Zgodovina objav zadnjič spremenjena aprila 2014

Vsebina

Sprejetje	5
UVOD	5
Področje uporabe	5
Viri	5
Opredelitve izrazov	6
Splošen pregled zahtev	6
OZADJE	7
ZAHTEVE	8
1. Fitosanitarna spričevala	8
1.1 Namen fitosanitarnih spričeval	8
1.2 Vrste in oblike fitosanitarnih spričeval	8
1.3 Priloge k fitosanitarnim spričevalom	9
1.4 Elektronska fitosanitarna spričevala	9
1.5 Način prenosa	9
1.6 Trajanje veljavnosti	10
2. Postopki z izdanimi fitosanitarnimi spričevali	10
2.1 Overjene kopije fitosanitarnih spričeval	10
2.2 Nadomestitev fitosanitarnih spričeval	10
2.3 Spreminjanje fitosanitarnih spričeval	11
3. Načela države uvoznice in NPPO, ki izdajajo fitosanitarna spričevala	11
3.1 Nesprejemljiva fitosanitarna spričevala	11
3.1.1 Neveljavna fitosanitarna spričevala	11
3.1.2 Goljufiga fitosanitarna spričevala	12
3.2 Uvozne zahteve glede priprave in izdaje fitosanitarnih spričeval	12
4. Posebna načela za pripravo in izdajo fitosanitarnih spričeval	12
5. Smernice in zahteve za izpolnjevanje rubrik fitosanitarnega spričevala za izvoz	14
6. Navodila za primere ponovnega izvoza in tranzit	20
6.1 Navodila za izdajo fitosanitarnega spričevala za ponovni izvoz	20
6.2 Tranzit	22
Priloga 1: Vzorčno fitosanitarno spričevalo za izvoz	23
Priloga 2: Vzorčno fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz	24
Dodatek 1: Elektronsko potrjevanje, informacije o standardnih XML obrazcih ter mehanizmi izmenjave	25
Uvod	25

1. Struktura sporočil XML.....	25
2. Vsebina XML obrazca.....	26
2.1 Imena držav.....	26
2.2 Znanstvena imena rastlin in škodljivih organizmov.....	26
2.3 Opis pošiljke.....	26
2.4 Metode tretiranja.....	27
2.5 Dopolnilne izjave.....	27
2.6 Ime in priimek pooblaščenega uradne osebe.....	27
3. Varni mehanizmi izmenjave podatkov.....	27
4. Elektronsko fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz.....	28
4.1 Elektronsko fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz z originalnim fitosanitarnim spričevalom za izvoz v elektronski obliki.....	28
4.2 Elektronsko fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz z originalnim fitosanitarnim spričevalom v dokumentarni obliki.....	28
4.3 Fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz v dokumentarni obliki z originalnim fitosanitarnim spričevalom v elektronski obliki.....	28
5. Ravnanje z elektronskimi fitosanitarnimi spričevali, ki jih izda NPPO.....	28
5.1 Problemi pri pridobivanju spričeval iz baze podatkov.....	28
5.2 Sprememba in zamenjava.....	29
5.3 Preklicana odprema.....	29
5.4 Overjena kopija.....	29
6. Deklarirana ime in naslov prejemnika.....	29
DODATEK 2: Priporočeno besedilo za dopolnilne izjave.....	30

Slovenski prevodi standardov so objavljeni na spletni strani Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin:

http://www.uvhvvr.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/mednarodne_zadeve/

Slovenski prevod mednarodne konvencije o varstvu rastlin je objavljen v Zakonu o ratifikaciji Konvencije o varstvu rastlin (spremenjene) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 23/00)

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlImpid=2000113>

Sprejetje

Ta standard je bil najprej sprejet na četrtem zasedanju Začasne komisije za fitosanitarne ukrepe, aprila 2001, kot Smernice za fitosanitarna spričevala. Prva revizija standarda je bila sprejeta na šestem zasedanju Komisije za fitosanitarne ukrepe, marca 2011, kot pričujoči standard, ISPM 12:2011. Revidirani Dodatek 1 je bil sprejet na devetem zasedanju Komisije za fitosanitarne ukrepe, aprila 2014.

UVOD

Področje uporabe

Ta standard določa zahteve in smernice za pripravo in izdajo fitosanitarnih spričeval¹ (fitosanitarnih spričeval za izvoz ter fitosanitarnih spričeval za ponovni izvoz).

Posebne smernice o zahtevah in sestavnih delih sistema izvoznega potrjevanja, ki ga določijo državne organizacije za varstvo rastlin (NPPO - National Plant Protection Organizations), so določene v ISPM 7:2011.

Viri

IPPC. 1997. Mednarodna konvencija o varstvu rastlin (International Plant Protection Convention). Rim, IPPC, FAO.

ISPM 1. 2006 Fitosanitarna načela za varstvo rastlin in uporaba fitosanitarnih ukrepov v mednarodni trgovini. Rim, IPPC, FAO.

ISPM 5. 2012. Slovar fitosanitarnih izrazov (Glossary of phytosanitary terms). Rim, IPPC, FAO.

ISPM 7. 2011. Sistem izvoznega potrjevanja. Rim, IPPC, FAO.

ISPM 8. 1998 Določitev statusa škodljivega organizma na nekem območju. Rim, IPPC, FAO.

ISPM 13. 2001. Smernice za obveščanje o neskladnosti in nujnih ukrepih. Rim, IPPC, FAO.

ISPM 18. 2003 Smernice za rabo žarčenja kot fitosanitarnega ukrepa. Rim, IPPC, FAO.

ISPM 19. 2003 Smernice za sezname nadzorovanih škodljivih organizmov. Rim, IPPC, FAO.

ISPM 25. 2006. Pošiljke v tranzitu. Rim, IPPC, FAO.

ISPM 32. 2009. Razvrščanje blaga glede na tveganje zaradi škodljivih organizmov. Rim, IPPC, FAO.

¹ IPPC navaja »fitosanitarno spričevalo« za izvozne namene ter »fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz« za namene ponovnega izvoza. Da se ohrani enostavna in jasna uporaba obeh izrazov, se v tem standardu uporabljata izraza »fitosanitarno spričevalo za izvoz« ter »fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz«. Izraz »fitosanitarni(a) spričevali(a)« (v dvojini/množini) se uporablja za vključitev obeh vrst spričeval.

Opredelitve izrazov

Opredelitve pojmov s fitosanitarnega področja, ki se uporabljajo v tem standardu, so določene v standardu ISPM št. 5 (Glosar fitosanitarnih izrazov).

Splošen pregled zahtev

Fitosanitarno potrjevanje se izvaja za potrditev, da pošiljke izpolnjujejo fitosanitarne uvozne zahteve, in ga izvaja NPPO. Fitosanitarno spričevalo za izvoz ali ponovni uvoz sme izdati samo uradna oseba, ki je strokovno usposobljena in jo ustrezno pooblasti NPPO.

Fitosanitarno spričevalo za izvoz običajno izda NPPO države, v kateri so rastline, rastlinski proizvodi ali nadzorovani predmeti bili vzgojeni ali predelani. Fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz izda NPPO države ponovnega izvoza (države, v kateri blago ni bilo vzgojeno ali predelano), če pošiljka ni bila izpostavljena tveganju infestacije, če izpolnjuje fitosanitarne uvozne zahteve države uvoznice, in če je na voljo originalno fitosanitarno spričevalo ali njegova overjena kopija.

NPPO-ji uporabljajo fitosanitarna spričevala, pripravljena po vzorčnih spričevalih IPPC.

Kadar zahtevane fitosanitarne informacije presegajo razpoložljivi prostor v fitosanitarnih spričevalih, se lahko priloži dodaten list papirja z zadevnimi informacijami.

Fitosanitarna spričevala morajo spremljati pošiljko ali se lahko pošiljajo po pošti ali po drugih sredstvih, ali kadar je dogovorjeno med državami, lahko NPPO-ji uporabijo elektronska fitosanitarna spričevala, uporabijo standardiziran jezik, strukturo sporočila ter protokole izmenjave.

Fitosanitarna spričevala imajo lahko omejen rok veljavnosti, ker se fitosanitarni status pošiljk lahko spremeni po izdaji fitosanitarnih spričeval. NPPO države izvoznice ali država uvoznica lahko določita ustrezne pogodbene določbe.

Posebne postopke je treba upoštevati v primeru zamenjave fitosanitarnih spričeval, overjenih kopij fitosanitarnih spričeval ter sprememb fitosanitarnih spričeval. Neveljavna ali goljufiva fitosanitarna spričevala se zavrnejo.

Posebna pazljivost je potrebna pri ponovnem izvozu, zlasti kadar se v državi ponovnega izvoza ne zahteva izdaja fitosanitarnega spričevala za izvoz, in kadar je v državi porekla treba izvesti posebne fitosanitarne ukrepe....

OZADJE

Fitosanitarno potrjevanje se izvaja za potrditev, da pošiljke izpolnjujejo fitosanitarne uvozne zahteve, in velja za večino rastlin, rastlinskih proizvodov ter drugih nadzorovanih predmetov v mednarodni trgovini. Fitosanitarno potrjevanje prispeva k varstvu rastlin, vključno z gojenimi in negojenimi/nenadzorovanimi rastlinami ter divjo floro (vključno z vodnimi rastlinami), habitati in ekosistemi v državah uvoznicah. Fitosanitarno potrjevanje omogoča tudi mednarodno trgovanje z rastlinami, rastlinskimi proizvodi ter drugimi nadzorovanimi predmeti, ker določa mednarodno dogovorjen dokument ter povezane postopke.

Člen V.2(a) IPPC določa način izdaje fitosanitarnih spričeval:

Uradne preglede ter druge povezane dejavnosti, ki vodijo do izdaje fitosanitarnih spričeval, izvaja samo uradna državna organizacija za varstvo rastlin ali se izvajajo pod njenim nadzorom. Fitosanitarna spričevala izdajajo uradne osebe, ki so strokovno usposobljene, in jih ustrezno pooblasti uradna državna organizacija za varstvo rastlin, da v njenem imenu in pod njenim nadzorom upravljajo z znanjem in informacijami, ki so jim dane na voljo, da pristojni organi pogodbenic uvoznic lahko z zaupanjem sprejmejo fitosanitarna spričevala kot zanesljive dokumente.

[Glej tudi ISPM 7:2011]

To je bilo pojasnjeno na Zasedanju FAO leta 1997 med sprejemanjem revizije IPPC iz leta 1997: »Razume se, da ... med 'uradne osebe, ki so strokovno usposobljene, in jih ustrezno pooblasti državna organizacija za varstvo rastlin' spadajo uradne osebe iz državne organizacije za varstvo rastlin«. »Uraden« v tem kontekstu pomeni, da je oseba zaposlena na ravni vlade, in ne v zasebnem podjetju. »Spadajo uradne osebe iz državne organizacije za varstvo rastlin« pomeni, da je uradna oseba lahko zaposlena neposredno v NPPO, ni pa nujno, da je NPPO njen neposredni delodajalec.

IPPC navaja tudi zahteve za uporabo vzorčnih fitosanitarnih spričeval (v Členu V.3):

Vsaka pogodbenica se zaveže, da ne bo zahtevala, da pošiljke rastlin ali rastlinskih proizvodov ali drugih nadzorovanih predmetov, uvoženih na njena ozemlja, spremljajo fitosanitarna spričevala, ki niso skladna z vzorčnimi spričevali, podrobno opisanimi v Prilogi k tej konvenciji. Vsakršne zahteve po dopolnilnih izjavah se omejijo na tiste, ki so strokovno upravičene.

ZAHTEVE

1. Fitosanitarna spričevala

1.1 Namen fitosanitarnih spričeval

Fitosanitarna spričevala se izdajajo, da se potrdi, da rastline, rastlinski proizvodi ali drugi nadzorovani predmeti izpolnjujejo fitosanitarne uvozne zahteve držav uvoznic in da so v skladu s certifikacijsko izjavo. Fitosanitarna spričevala se lahko izdajajo tudi v podporo potrjevanju za ponovni izvoz v druge države. Fitosanitarna spričevala se izdajo samo za ta namen.

1.2 Vrste in oblike fitosanitarnih spričeval

V Prilogi k IPPC sta navedeni dve vrsti spričeval: „fitosanitarno spričevalo“ (glej Prilogo 1 k temu standardu) za namene izvoza in „fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz“ (glej Prilogo 2 k temu standardu) za namene ponovnega izvoza².

Fitosanitarno spričevalo za izvoz običajno izda NPPO države porekla. Fitosanitarno spričevalo za izvoz vsebuje opis pošiljke in potrjuje na podlagi certifikacijske izjave, dopolnilnih izjav in evidenc o tretiranju, da zdravstveno stanje pošiljke izpolnjuje fitosanitarne uvozne zahteve. Fitosanitarno spričevalo za izvoz se lahko izda tudi v nekaterih primerih ponovnega izvoza, ko rastline, rastlinski proizvodi in drugi nadzorovani predmeti izvirajo iz držav, ki niso država ponovnega izvoza, če lahko država ponovnega izvoza ugotovi zdravstveno stanje pošiljke (npr. z uradnim pregledom).

Postopki izdaje obeh vrst fitosanitarnih spričeval in sistemi, ki zagotavljajo njihovo legitimnost, so enaki.

V skladu z IPPC, členom V.2(b), IPPC vzorci fitosanitarnih spričeval določajo standardno besedilo, ki se uporabi pri pripravi fitosanitarnih spričeval. Standardizacija fitosanitarnih spričeval je potrebna, da se zagotovi usklajenost fitosanitarnih spričeval, da se jih zlahka prepozna in da se dobijo bistvene informacije. NPPO naj uporablja enotno obliko svojih fitosanitarnih spričeval za izvoz in fitosanitarnih spričeval za ponovni izvoz ter da objavijo vzorec fitosanitarnih spričeval na mednarodnem fitosanitarnem portalu (IPP) (<https://www.ippc.int>) na način, ki preprečuje ponarejanje.

Fitosanitarna spričevala so lahko v papirni obliki ali, če to odobri NPPO države uvoznice, v elektronski obliki.

Elektronska fitosanitarna spričevala so elektronske ustreznice besedila in podatkov v fitosanitarnih spričevalih v papirni obliki, vključno s certifikacijsko izjavo, ki se prenaša po potrjenih in varnih elektronskih sredstvih od NPPO države izvoznice do NPPO države uvoznice. Elektronsko fitosanitarno potrjevanje ne pomeni obdelave besedil ali druge elektronske izdelave obrazcev v papirni obliki, ki se nato posredujejo ne-elektronsko. Prav tako to ni prenos elektronske različice papirnega spričevala (npr. z elektronsko pošto).

² Glej Področje uporabe, opomba pod črto št. 1, glede terminologije.

NPPO bi morala uporabiti varovala pred ponarejanjem papirnih fitosanitarnih spričeval, na primer z uporabo posebnega papirja, vodnih znamenj ali posebnega tiska. Pri elektronskem potrjevanju je prav tako treba izvajati ustrezne varovalne ukrepe.

Fitosanitarna spričevala niso veljavna, dokler niso izpolnjene vse zahteve in dokler jih NPPO države izvoza ali ponovnega izvoza ne datira, podpiše in ožigosa, zapečati, označi ali elektronsko izpolni.

1.3 Priloge k fitosanitarnim spričevalom

Če informacije, ki se zahtevajo pri izpolnjevanju fitosanitarnih spričeval, presegajo razpoložljivi prostor na obrazcu, se lahko doda priloga. Informacije v prilogi bi morale vključevati le tisto, kar se zahteva za fitosanitarna spričevala. Vse strani v prilogah bi morale imeti številko fitosanitarnega spričevala in biti datirane, podpisane in žigosane na enak način, kot se zahteva za fitosanitarna spričevala. Fitosanitarna spričevala naj v ustrezni rubriki vključujejo sklice na vse priloge. Če ima priloga več kot eno stran, morajo biti strani oštevilčene in na fitosanitarnih spričevalih mora biti navedeno število strani. Drugi dokumenti, kot so potrdila Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES), lahko spremljajo pošiljko skupaj s fitosanitarnim spričevalom, vendar pa se taki dokumenti ne štejejo kot priloge k fitosanitarnim spričevalom in se na fitosanitarnih spričevalih tudi ne navaja sklic na te dokumente.

1.4 Elektronska fitosanitarna spričevala

Fitosanitarna spričevala se lahko izdajo v elektronski obliki, kadar jih odobri NPPO države uvoznice.

Kadar več NPPO uporablja elektronska fitosanitarna spričevala, bi morale razviti sisteme, ki tvorijo spričevala s standardiziranim jezikom, strukturo sporočila in izmenjalnimi protokoli. V Dodatku 1 so smernice glede standardnega jezika, strukture sporočila in izmenjalnih protokolov.

Fitosanitarna spričevala v elektronski obliki se lahko uporabljajo ob upoštevanju naslednjih določb:

- način izdaje, prenosa in stopnja varnosti so sprejemljivi za NPPO države uvoznice in, če je ustrezno, za NPPO drugih udeleženih držav,
- predložene informacije so skladne z IPPC vzorci fitosanitarnih spričeval,
- dosežen je namen fitosanitarnega potrjevanja v okviru IPPC,
- identiteto NPPO izdajateljice je mogoče ustrezno ugotoviti in overiti.

1.5 Način prenosa

Fitosanitarna spričevala spremljajo pošiljke, za katere so bila izdana. Fitosanitarna spričevala se lahko prenašajo tudi ločeno po pošti ali na drug način, če to odobri NPPO države uvoznice. V primeru fitosanitarnih spričeval v elektronski obliki morajo biti ta neposredno na voljo zadevnim uslužbencem NPPO. Fitosanitarna spričevala morajo biti v vsakem primeru na voljo NPPO države uvoznice ob prispetju pošiljke.

1.6 Trajanje veljavnosti

Po izdaji fitosanitarnih spričeval se lahko zdravstveno stanje pošiljk spremeni, zato se lahko NPPO države izvoza ali ponovnega izvoza odloči, da bo omejila trajanje veljavnosti fitosanitarnih spričeval po izdaji in pred izvozom.

NPPO države izvoza ali ponovnega izvoza lahko oceni razmere in določi ustrezno obdobje veljavnosti preden se opravi izvoz, ob upoštevanju verjetnosti okužbe ali kontaminacije pošiljke pred izvozom ali ponovnim izvozom.

Na takšno verjetnost lahko vpliva embalaža (zaprta kartonasta embalaža ali odprto pakiranje) in okolje skladiščenja (na prostem ali v zaprtem prostoru), vrsta blaga in prevoznega sredstva, čas v letu in vrsta škodljivih organizmov. Fitosanitarno spričevalo za izvoz se lahko še vedno uporabi po tem obdobju za izdajo fitosanitarnega spričevala za ponovni izvoz, pod pogojem, da pošiljka ni bila izpostavljena tveganju napada škodljivih organizmov in da blago še vedno izpolnjuje fitosanitarne uvozne zahteve države uvoznice.

NPPO držav uvoznic lahko kot del fitosanitarnih uvoznih zahtev določijo tudi obdobje, v katerem ostanejo fitosanitarna spričevala veljavna.

2. Postopki z izdanimi fitosanitarnimi spričevali

2.1 Overjene kopije fitosanitarnih spričeval

Overjena kopija je kopija originalnega fitosanitarnega spričevala, ki ga je NPPO overila (žigosala, datirala in podpisala), s čimer je potrdila, da je reprezentativna kopija izvirnega fitosanitarnega spričevala. Lahko se izda na zahtevo izvoznika. Ne nadomesti originala. Takšne kopije se uporabljajo zlasti za namene ponovnega izvoza.

2.2 Nadomestitev fitosanitarnih spričeval

Na zahtevo izvoznika se lahko nadomesti fitosanitarna spričevala za pošiljko, za katero je bilo fitosanitarno spričevalo že izdano. To se lahko zgodi samo v izjemnih primerih (npr. poškodba izdanih fitosanitarnih spričeval, sprememba naslovov, namembne države ali vstopnih mest, manjkajoči ali nepravilni podatki) in mora biti izvedeno s strani NPPO države, ki je izdala fitosanitarna spričevala, ki se jih nadomešča.

V vseh primerih naj NPPO od izvoznikov zahteva, da vrnejo originalna fitosanitarna spričevala in vse overjene kopije, ki so že bile izdane za pošiljke.

Ostale zahteve v zvezi z nadomeščanjem fitosanitarnih spričeval vključujejo:

- Fitosanitarna spričevala, ki se jih vrne zaradi nadomestitve, naj NPPO države izdajateljice zadrži in prekliče. Nova fitosanitarna spričevala ne smejo imeti enake številke kot spričevalo, ki se nadomešča. Številka originalnega spričevala se ne sme ponovno uporabiti.
- Kadar vrnitev predhodno izdanih fitosanitarnih spričeval ni mogoča in takšna spričevala niso več pod skrbjo in nadzorom NPPO (na primer, ker so se izgubila ali se nahajajo v

drugi državi), se lahko NPPO odloči, da je primerno izdati nadomestno spričevalo. Novo fitosanitarno spričevalo ne sme imeti enake številke kot fitosanitarno spričevalo, ki se nadomešča, mora pa vsebovati sklic na to številko v dopolnilni izjavi, ki se vključi v spričevalo in v kateri je navedeno: „To spričevalo nadomesti in preklicuje fitosanitarno spričevalo št. [vstavi številko], izdano dne [vstavi datum]“.

2.3 Spreminjanje fitosanitarnih spričeval

Spreminjanju se je treba izogibati, ker lahko povzročijo negotovosti glede veljavnosti fitosanitarnih spričeval. Če pa so spremembe potrebne, jih lahko opravi le NPPO izdajateljica na originalnih fitosanitarnih spričevalih. Dovoljene so le minimalne spremembe, ki jih mora NPPO žigosati, datirati in podpisati.

3. Načela države uvoznice in NPPO, ki izdajajo fitosanitarna spričevala

NPPO države uvoznice lahko zahteva fitosanitarna spričevala samo za nadzorovane predmete. To so običajno rastline in rastlinski proizvodi, lahko pa so to tudi predmeti, kot so prazni zabojniki, vozila in organizmi, ki niso rastline, za katere je izvedba fitosanitarnih ukrepov strokovno upravičena.

NPPO države uvoznice ne sme zahtevati fitosanitarnih spričeval za rastlinske proizvode, ki so bili predelani na takšen način, da ni možnosti za vnos nadzorovanih škodljivih organizmov, ali za druge predmete, za katere se ne zahtevajo fitosanitarni ukrepi (glej IPPC, člen VI.2, in standard ISPM 32 :2009).

NPPO se medsebojno posvetujejo, kadar se njihovi pogledi glede strokovne upravičenosti zahteve po fitosanitarnih spričevalih razlikujejo. Zahteve za fitosanitarna spričevala morajo upoštevati načela preglednosti, nediskriminatornosti, potrebnosti in strokovne upravičenosti (glej standard ISPM 1:2006).

3.1 Nesprejemljiva fitosanitarna spričevala

NPPO države uvoznice ne sme sprejemati fitosanitarnih spričeval, za katere presodi, da so neveljavna ali goljufiva. NPPO navedene države izdajateljice je treba čim prej obvestiti o nesprejemljivih ali sumljivih fitosanitarnih spričevalih, kot je opisano v standardu ISPM 13:2001. Kadar NPPO države uvoznice sumi, da bi lahko bila fitosanitarna spričevala nesprejemljiva, lahko pri ugotavljanju veljavnosti ali neveljavnosti fitosanitarnih spričeval zahteva takojšnje sodelovanje NPPO države izvoznice ali države ponovnega izvoza. NPPO države izvoznice ali države ponovnega izvoza mora sprejeti korektivne ukrepe, kadar je to potrebno, in pregledati sisteme za izdajo fitosanitarnih spričeval, da zagotovi visoko stopnjo zaupanja v svoja fitosanitarna spričevala.

3.1.1 Neveljavna fitosanitarna spričevala

Fitosanitarna spričevala so neveljavna, če, na primer, so ali vključujejo:

- nepopolne ali nepravilne informacije,
- lažne ali zavajajoče informacije,
- nasprotujoče ali neskladne informacije,

- besedilo ali informacije, ki niso skladne z vzorci fitosanitarnih spričeval,
- informacije, ki so jih dodale nepooblaščen osebe,
- nedovoljene (brez žiga, datuma ali podpisa) spremembe ali izbrise,
- pretečen rok veljavnosti, razen če se uporabljajo kot overjena kopija za ponovni izvoz,
- nečitljiva (npr. slabo napisana, poškodovana),
- neoverjene kopije,
- prenesena na način, ki ni dovoljen s strani NPPO (za elektronska fitosanitarna spričevala),
- fitosanitarno potrjevanje rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih nadzorovanih predmetov, ki se ne smejo uvažati.

To so tudi razlogi za zavrnitev fitosanitarnih spričeval ali za zahtevo po dodatnih informacijah.

3.1.2 Goljufiva fitosanitarna spričevala

Goljufiva fitosanitarna spričevala običajno vključujejo tista, ki:

- so bila izdana na nedovoljenih obrazcih,
- niso datirana, žigosana, označena ali zapečateni in podpisana s strani NPPO izdajateljice,
- so jih izdale osebe, ki niso pooblaščen javni uslužbenci.

Goljufiva fitosanitarna spričevala so neveljavna. NPPO, ki izdaja fitosanitarna spričevala, mora imeti uvedene varovalne ukrepe proti njihovem ponarejanju. V primeru elektronskih fitosanitarnih spričeval so varovalni ukrepi proti ponarejanju element mehanizma elektronskega potrjevanja. NPPO države izvoznice mora sprejeti korektivne ukrepe, kadar je obveščena o neskladnosti.

3.2 Uvozne zahteve glede priprave in izdaje fitosanitarnih spričeval

Države uvoznice pogosto določijo uvozne zahteve, ki jih je treba spoštovati pri pripravi in izdaji fitosanitarnih spričeval. Primeri, kaj lahko država uvoznica zahteva, vključujejo:

- da so fitosanitarna spričevala izpolnjena v določenem jeziku ali v enem od jezikov s seznama (priporoča se, da države sprejmejo enega od uradnih jezikov FAO, najbolj angleškega),
- časovno obdobje, ko je dovoljena izdaja po uradnem pregledu ali tretiranju, ter časovno obdobje med izdajo fitosanitarnih spričeval in odpremo pošiljke iz države izvoznice,
- da so podatki v fitosanitarnih spričevalih natipkani ali napisani z roko s čitljivimi, velikimi tiskanimi črkami (kadar jezik to dopušča),
- merske enote, ki se uporabljajo pri opisovanju pošiljke in drugih prijavljenih količinah.

4. Posebna načela za pripravo in izdajo fitosanitarnih spričeval

Fitosanitarna spričevala lahko izdajajo samo javni uslužbenci, ki so strokovno usposobljeni in imajo veljavno pooblastilo NPPO.

Fitosanitarna spričevala se lahko izda samo, če se potrdi, da so izpolnjene fitosanitarne uvozne zahteve.

Fitosanitarna spričevala morajo vsebovati potrebne informacije, ki omogočajo jasno identifikacijo pošiljke, na katero se nanašajo.

Fitosanitarna spričevala naj vključujejo samo informacije, povezane s fitosanitarnimi zadevami. Ne smejo vključevati trditev v zvezi z drugimi zahtevami, kot so vprašanja glede zdravja živali ali ljudi, ostankov pesticidov, radioaktivnosti, komercialnih informacij (npr. akreditivi) ali kakovosti.

Za lažje navzkrižno sklicevanje med fitosanitarnimi spričevali in dokumenti, ki niso povezani s fitosanitarnim potrjevanjem (npr. akreditivi, tovorni listi, spričevala CITES), so lahko k fitosanitarnim spričevalom dodane opombe, ki fitosanitarna spričevala povezujejo z identifikacijsko oznako, simbolom ali številkami zadevnih dokumentov, za katere so potrebna navzkrižna sklicevanja. Takšne opombe smemo uporabiti samo, kadar je to potrebno, in se ne štejejo kot del fitosanitarnih spričeval.

Treba je izpolniti vse razdelke fitosanitarnih spričeval. Kjer ni vsebinskega vnosa, je treba vpisati izraz "Nič" ali potegniti črto povprek ali pa preko te rubrike, da se prepreči nedovoljeno dodajanje informacij.

V primeru ponovnega izvoza pošiljk so lahko potrebne posebne informacije iz države porekla, ki pa mogoče niso vključene v fitosanitarno spričevalo za izvoz (npr. zaradi pomanjkanja določenih informacij, ki se zahtevajo za dopolnilno izjavo k fitosanitarnemu spričevalu za izvoz, ali država ponovnega izvoza ne zahteva fitosanitarnega spričevala za izvoz). V takšnih primerih, ko posebnih fitosanitarnih uvoznih zahtev ni mogoče izpolniti znotraj države ponovnega izvoza, fitosanitarnega spričevala za ponovni izvoz ni mogoče izdati. Vendar pa lahko velja naslednje:

- kadar država ponovnega izvoza zahteva fitosanitarno spričevalo za izvoz, lahko NPPO države porekla na zahtevo izvoznikov poleg informacij, ki jih zahteva država ponovnega izvoza, predloži tudi dodatne fitosanitarne informacije (npr. rezultati uradnega pregleda med obdobjem rasti). Takšne informacije so lahko potrebne za izdajo fitosanitarnih spričeval za ponovni izvoz. Te informacije se vpiše v rubriko Dopolnilna izjava pod podnaslov „Dodatne uradne fitosanitarne informacije“ (glej rubriko 5),
- kadar država ponovnega izvoza ne zahteva fitosanitarnega spričevala za izvoz, lahko NPPO države porekla na zahtevo izvoznika kljub temu izda fitosanitarno spričevalo za izvoz. To bi bilo v primeru pošiljk, namenjenih za ponovni izvoz v druge države, da se zagotovijo dodatne fitosanitarne informacije, ki so potrebne za izdajo fitosanitarnih spričeval za ponovni izvoz.

V obeh zgoraj navedenih primerih mora država ponovnega izvoza zagotoviti, da se ohrani istovetnost pošiljke in da pošiljka ni bila izpostavljena tveganju za napad škodljivih organizmov.

Fitosanitarna spričevala se izdajo pred odpremo, lahko pa se izdajo tudi po odpremi pošiljke, pod pogojem, da:

- je bila zagotovljena fitosanitarna varnost pošiljke in
- je NPPO države izvoznice opravila vzorčenje, uradni pregled in potrebna tretiranja, da se izpolnijo fitosanitarne uvozne zahteve pred odpremo pošiljke.

Če ta merila niso izpolnjena, se fitosanitarna spričevala ne izdajo.

Kadar se fitosanitarna spričevala izdajo po odpremi, se v rubriki Dopolnilna izjava navede datum uradnega pregleda, če to zahteva država uvoznica.

5. Smernice in zahteve za izpolnjevanje rubrik fitosanitarnega spričevala za izvoz

Informacije za izpolnjevanje rubrik fitosanitarnega spričevala za izvoz so naslednje:

[*Naslovi, tiskani z mastnim tiskom, se nanašajo na rubrike vzorca spričevala, glej vzorec v Prilogi 1*]

Št. _____

Vsako fitosanitarno spričevalo za izvoz mora imeti enotno identifikacijsko številko, ki omogoča sledljivost pošiljk za nazaj, olajša revizije in služi za vodenje evidenc

Organizacija za varstvo rastlin _____

Tu navedemo naziv države, ki izdaja fitosanitarno spričevalo za izvoz, in naziv NPPO.

PREJME: Državna(-e) organizacija(-e) za varstvo rastlin _____

Tukaj vpišemo ime države uvoznice. Kadar imata država tranzita in država uvoznica posebne fitosanitarne zahteve, ki vključujejo zahtevo po fitosanitarnem spričevalu za izvoz, se vneseta imeni obeh držav in označi država tranzita. Paziti je treba, da so fitosanitarne zahteve za uvoz ali tranzit vsake države izpolnjene in ustrezno navedene. V primerih, ko je pošiljka uvožena in nato ponovno izvožena v drugo državo, se lahko vneseta imeni obeh držav, pod pogojem, da so izpolnjene fitosanitarne uvozne zahteve obeh držav.

I. Opis pošiljke

Ime in naslov izvoznika: _____

Ta informacija identificira vir pošiljke, da olajša sledenje takšne pošiljke za nazaj in revizijo s strani NPPO države izvoznice. Naslov izvoznika mora biti v državi izvoznici. Uporabimo ime in naslov lokalnega agenta ali vkrcevalca izvoznice, če je izvoznik mednarodno podjetje s tujim naslovom.

Prijavljeno ime in naslov prejemnika: _____

Tukaj vnesemo ime in naslov, ki morata biti dovolj podrobna, da omogočita NPPO države uvoznice, da potrdi identiteto prejemnika in, če je potrebno, opravi sledenje za nazaj za neskladne uvoze. Če prejemnik ni znan, se lahko vnese „Po naročilu“, če NPPO države uvoznice dovoli uporabo tega izraza in sprejme vsa tveganja, povezana z njim. Država uvoznica lahko zahteva, da je naslov prejemnika lokacija v državi uvoznici.

Število in opis pakiranja: _____

Vključimo število enot embalaže in njihov opis. V to rubriko vključimo dovolj podrobnosti, da omogočimo NPPO države uvoznice, da poveže fitosanitarno spričevalo za izvoz z ustrezno

pošiljko. V nekaterih primerih (npr. zrnje in les v razsutem stanju) se zabojniki za prevoz in/ali tovorni vagoni štejejo za enoto pakiranja in je mogoče vključiti njihovo število (npr. 10 zabojnikov). V primerih pošiljk razsutega blaga se lahko uporabi izraz „v razsutem stanju“.

Značilne oznake: _____

Značilne oznake na embalaži (npr. številke partij, serijske številke ali tržna imena) in identifikacijske številke ali imena prevoznih sredstev (npr. identifikacijske številke zabojnikov in tovornih vagonov ali ime plovila v primeru pošiljk v razsutem stanju) vključimo po potrebi zaradi identifikacije pošiljke.

Kraj porekla: _____

To velja za kraje, kjer je bilo blago gojeno ali pridelano in obstaja možnost, da je bilo izpostavljeno napadu ali kontaminaciji z nadzorovanimi škodljivimi organizmi. V vseh primerih navedemo ime države ali držav porekla. Običajno pošiljka dobi svoj fitosanitarni status po kraju porekla. Države lahko zahtevajo, da se ugotovi ime ali oznaka nenapadenega območja, nenapadenega mesta pridelave ali nenapadene enote pridelave. Nadaljnje podrobnosti glede nenapadenega območja, nenapadenega mesta pridelave ali nenapadene enote pridelave se lahko navedejo v rubriki Dopolnilna izjava.

Če je bilo blago prepakirano, skladiščeno ali premeščeno, se lahko njegovo zdravstveno stanje čez čas spremeni zaradi nove lokacije, na kateri je lahko bilo izpostavljeno napadu ali kontaminaciji z nadzorovanimi škodljivimi organizmi. Zdravstveno stanje se lahko spremeni tudi med predelavo, razkuževanjem ali tretiranjem blaga zaradi odstranjevanja mogočega napada ali kontaminacije. Tako lahko blago pridobi svoje zdravstveno stanje na več krajih. V takšnih primerih morata biti po potrebi vsaka država in kraj prijavljena z navedbo prvotnega kraja porekla v oklepaju, npr. prijavljena kot „država izvoza X (država porekla Y)“.

Če različne partije znotraj pošiljke izvirajo z različnih krajev ali iz različnih držav, se po potrebi navedejo vse države in vsi kraji. V takšnih primerih se lahko kot pomoč pri sledenju za nazaj ugotovi najprimernejši kraj za izvajanje sledenja za nazaj, na primer izvozna družba, ki hrani evidence.

Če so bile rastline uvožene ali so se premeščale znotraj države in so bile gojene določeno časovno obdobje (odvisno od zadevnega blaga, vendar običajno eno rastno dobo ali več), se lahko šteje, da so te rastline spremenile svojo državo ali kraj porekla, pod pogojem, da zdravstveno stanje določa samo ta država ali kraj nadaljnjega gojenja.

Prijavljena prevozna sredstva: _____

Ta rubrika se nanaša na način prevoza blaga, ko to blago zapusti državo potrjevanja. Lahko se uporabijo izrazi, kot so „morsko plovilo“, „čoln“, „zračno plovilo“, „cesta“, „tovornjak“, „železnica“, „pošta“ in „osebni prenos“. Če sta znana, se lahko vključita ime ladje in številka prevoza ali številka poleta letala. Prevozno sredstvo je na splošno tisto, ki ga deklarira izvoznik. Pogosto je to samo prvo prevozno sredstvo, ki se uporabi neposredno po izdaji fitosanitarnega spričevala za izvoz.

Med premiki pošiljk se prevozna sredstva pogosto zamenjajo, kakor na primer ob premikih kontejnerov z ladij na tovarna prevozna sredstva. Če je pošiljka označena z značilnimi oznakami,

je primerno prijaviti le prvo prevozno sredstvo. To prevozno sredstvo potem ni nujno tudi prevozno sredstvo, ki se uporabi ob prispetju v državo uvoza.

Prijavljeno vstopno mesto: _____

To je prva točka prispetja v namembno državo, ali, če ni znana, ime države. Kadar je pošiljka v tranzitu preko druge države, bo mogoče treba to zabeležiti, če ima država tranzita fitosanitarne zahteve za pošiljke v tranzitu. Vstopno mesto države tranzita, oziroma, če ta ni znana, ime države, se navede v oklepaju.

Vstopno mesto prijavi izvoznik ob izdaji fitosanitarnega spričevala za izvoz. To vstopno mesto se lahko spremeni zaradi različnih razlogov, a vstop v državo na kraju, ki ni prijavljeno vstopno mesto, se običajno ne šteje za neskladnost. Kadar pa državna organizacija NPPO države uvoznice v svojih fitosanitarnih uvoznih zahtevah predpiše posebne vstopne točke, se prijavi eno od posebnih vstopnih točk, pa mora pošiljka vstopiti skozi to točko.

Ime proizvoda in prijavljena količina: _____

Ta rubrika vsebuje ustrezen opis blaga in vključuje ime rastline, rastlinskega proizvoda ali drugega nadzorovanega predmeta, enoto in količino, tako točno, kolikor je le mogoče, da lahko NPPO države uvoznice preveri vsebino pošiljke. Za lažjo identifikacijo se lahko uporabi mednarodne oznake (npr. carinske oznake) ter mednarodno priznane enote in izraze (npr. metrični sistem). Ker lahko veljajo različne fitosanitarne uvozne zahteve za različne predvidene uporabe (npr. potrošnja v primerjavi z razmnoževanjem) ali stopnjo predelave (npr. svež v primerjavi s sušen), je treba navesti predvideno uporabo ali stopnjo predelave. Vnosi naj se ne sklicujejo na trgovska imena, velikosti ali druge tržne izraze.

Botanična imena rastlin: _____

Informacija, vpisana tukaj, naj identificira rastline in rastlinske proizvode z navedbo sprejetih znanstvenih imen, najmanj do ravni rodu, po možnosti pa do ravni vrste.

Včasih ni mogoče zagotoviti botaničnih imen za nekatere nadzorovane predmete in proizvode s kompleksno sestavo, kot so krmila. V takšnih primerih bi se lahko NPPO držav uvoznic in izvoznic sporazumele o ustreznem deskriptorju s skupnim imenom, ali pa naj se vpiše „Se ne uporablja“ ali „N/A“.

Certifikacijska izjava

Potrujemo, da so bile zgoraj navedene rastline, rastlinski proizvodi ali drugi nadzorovani predmeti uradno pregledani in/ali testirani v skladu z ustreznimi uradnimi postopki. Ugotovljeno je bilo, da ne vsebujejo karantenskih škodljivih organizmov, ki jih navaja pogodbenica uvoznica, ter da ustrezajo veljavnim fitosanitarnim zahtevam pogodbenice uvoznice, vključno s tistimi, ki veljajo za nadzorovane nekarantenske škodljive organizme.

Ugotovljeno je bilo tudi, da praktično ne vsebujejo drugih škodljivih organizmov.*
[*Neobvezna klavzula]

V večini primerov obstajajo posebne fitosanitarne uvozne zahteve ali so specifikirani nadzorovani škodljivi organizmi in se certifikacijska izjava na fitosanitarnem spričevalu za izvoz uporablja za potrjevanje skladnosti s temi fitosanitarnimi uvoznimi zahtevami.

V primerih, kadar fitosanitarne uvozne zahteve niso specifične, lahko NPPO države izvoznice potrdi splošno zdravstveno stanje pošiljke glede katerih koli škodljivih organizmov, za katere meni, da so predmet fitosanitarnih predpisov.

NPPO držav izvoznic lahko neobvezno klavzulo vključijo v svoja fitosanitarna spričevala za izvoz. NPPO držav uvoznic ne morejo zahtevati, da se doda neobvezna klavzula.

»Ustrezni uradni postopki« pomeni postopke, ki jih izvajajo NPPO ali osebe, ki jih NPPO pooblasti za namene fitosanitarnega potrjevanja. Taki postopki morajo biti v skladu z Mednarodnimi standardi za fitosanitarne ukrepe (ISPM), kadar je to ustrezno. Postopke lahko določi NPPO države uvoznice, ob upoštevanju vseh ustreznih standardov ISPM.

»Ne vsebujejo karantenskih škodljivih organizmov« pomeni neokuženost s škodljivimi organizmi v številu ali količinah, ki jih lahko ugotovimo z uporabo fitosanitarnih postopkov. To ne pomeni absolutne neokuženosti v vseh primerih, temveč bolj to, da se na osnovi postopkov, uporabljenih za njihovo odkrivanje ali odpravljanje, ne domneva, da so prisotni karantenski škodljivi organizmi. Treba se je zavedati, da imajo fitosanitarni postopki vgrajeno negotovost in variabilnost ter da vključujejo nekaj verjetnosti, da škodljivi organizmi ne bodo odkriti ali odpravljeni. To negotovost in verjetnost je treba upoštevati pri določanju ustreznih postopkov

V nekaterih primerih, ko je bilo uporabljeno tretiranje z žarčenjem, so lahko v pošiljki navzoči živi stadiji ciljnih škodljivih organizmov. Če je bilo tretiranje opravljeno v skladu s standardom ISPM 18:2003 in je bilo izvedeno ustrezno tretiranje, da se doseže zahtevani rezultat, veljavnost tega dela certifikacijske izjave ni ogrožena, ker se odkritje živih stadijev ciljnega škodljivega organizma ne šteje za neskladnost.

„Fitosanitarne zahteve“, kot jih določi država uvoznica, so uradno predpisani pogoji, ki jih je treba izpolniti, da se prepreči vnos in/ali širjenje škodljivih organizmov. NPPO države uvoznice mora fitosanitarne uvozne zahteve določiti vnaprej v zakonodaji, predpisih ali kje drugje (npr. uvozna dovoljenja in bilateralni sporazumi in drugi dogovori).

»Pogodbena uvoznica« pomeni eno od vlad držav, ki so se zavezale načelom Mednarodne konvencije o varstvu rastlin (IPPC).

II. Dopolnilna izjava

Dopolnilne izjave vsebujejo posebne dodatne informacije o pošiljki v zvezi z nadzorovanimi škodljivimi organizmi. Dopolnilne izjave morajo biti kratke in jedrnate. NPPO držav uvoznic morajo redno spremljati potrebo po dopolnilnih izjavah in ne smejo zahtevati dopolnilnih izjav z besedilom, ki je podobno besedilu, ki je že vključeno v certifikacijsko izjavo na fitosanitarnem spričevalu za izvoz. Besedilo dopolnilnih izjav je lahko določeno v fitosanitarnih predpisih, uvoznih dovoljenjih ali bilateralnih sporazumih. Tretiranja se ne navedejo v tej rubriki ampak v rubriki III fitosanitarnega spričevala za izvoz.

Dopolnilne izjave so le tiste, ki vsebujejo posebne fitosanitarne informacije, ki jih zahteva NPPO države uvoznice ali ki jih zahteva izvoznik za namene bodočega fitosanitarnega potrjevanja, in ne smejo ponavljati informacij, ki so sicer navedene v certifikacijski izjavi ali v rubriki, ki obravnava tretiranje. V primerih, kadar fitosanitarne uvozne zahteve omogočajo več nadomestnih ukrepov, mora NPPO države izvoznice v svoji dopolnilni izjavi navesti, katera možnost je bila uporabljena.

V Dodatku 2 so navedeni primeri besedila za različne vrste dopolnilnih izjav, ki jih NPPO držav uvoznic pogosto zahtevajo.

Kadar NPPO menijo, da je treba zahtevati ali zagotoviti dopolnilno izjavo, se jih spodbuja k uporabi standardnega besedila, kot je navedeno v Dodatku 2.

Kadar država uvoznica zahteva uvozno dovoljenje, se lahko zaradi lažjega navzkrižnega sklicevanja tu navede številka uvoznega dovoljenja.

Če se fitosanitarno spričevalo za izvoz izda po odpremi pošiljke in če tako zahteva država uvoznica, se v to rubriko fitosanitarnega spričevala za izvoz doda datum uradnega pregleda (glej tudi veljavne pogoje v rubriki 4).

Kadar so vključene dodatne uradne fitosanitarne informacije za namene prihodnjega fitosanitarnega potrjevanja, kot je ponovni izvoz (glej rubriko 4), morajo biti te informacije vključene na tem mestu. Te informacije morajo biti jasno ločene od dopolnilne izjave, ki jo zahteva država uvoznica, in morajo biti vključene za dodanim podnaslovom „Dodatne uradne fitosanitarne informacije“.

III. Postopek dezinfekcije oziroma dezinfekcije

Podatki morajo biti navedeni, kot sledi:

Datum

Datum, ko je bila pošiljka tretirana. Meseci morajo biti v celoti izpisani, tako da zamenjava med mesecem, dnevom in letom ni mogoča.

Postopek

Vrsta tretiranja, ki je bila uporabljena za pošiljko (npr. toplotno tretiranje, žarčenje).

Pripravek (aktivna snov)

Aktivna snov kemikalije, ki je bila uporabljena pri tretiranju.

Trajanje in temperatura

Trajanje tretiranja in temperature pri tretiranju.

Koncentracija

Koncentracija in odmere uporabljenega tretiranja.

Dodatni podatki

Vse primerne dodatne informacije.

Navedeni postopki tretiranja naj bodo samo tisti, ki so sprejemljivi za državo uvoznico in se jih izvaja ali začneja (v primeru tranzita) v državi izvoznici pod nadzorom ali po pooblastilu NPPO države izvoznice, da se izpolnijo fitosanitarne uvozne zahteve.

Pri tretiranju z žarčenjem je treba upoštevati določbe standarda ISPM 18:2003

Žig organizacije

Uradni pečat, žig ali oznaka, ki označuje NPPO izdaje, je vključen v fitosanitarno spričevalo za izvoz. NPPO države izvoznice običajno uporablja enoten žig, pečat ali oznako znotraj države. Doda ga javni uslužbenec potem, ko izpolni obrazec, ali pa je lahko natisnjen na fitosanitarnem spričevalu za izvoz. Treba je paziti, da žig, pečat ali oznaka ne zakrije bistvenih informacij.

Ime pooblaščenih uradnih oseb, datum in podpis

Ime uradne osebe se natisne, vtipka, odtisne s štipiljko ali napiše ročno s čitljivimi, velikimi tiskanimi črkami (kadar jezik to dopušča). Tudi datum se natisne, vtipka, odtisne s štipiljko ali napiše ročno s čitljivimi, velikimi tiskanimi črkami (kadar jezik to dopušča). Ime meseca se izpiše v celoti, da se izključijo pomote med mesecem, dnevom in letom.

Čeprav so lahko deli fitosanitarnega spričevala za izvoz izpolnjeni vnaprej, mora navedeni datum ustrezati datumu izdaje. Na zahtevo NPPO države uvoznice mora biti NPPO države izvoznice omogočeno, da preveri avtentičnost podpisov pooblaščenih javnih uslužbencev. Fitosanitarno spričevalo za izvoz podpiše šele, ko je pravilno izpolnjeno.

Kadar izdajo fitosanitarna spričevala v elektronski obliki, NPPO izdaje potrdi podatke o potrjevanju. Ta postopek potrditve je enakovreden podpisu pooblaščenega javnega uslužbenca in žigu, pečatu ali oznaki. Podatki, potrjeni v spričevalu v elektronski obliki, so enakovredni izpolnjenemu papirnemu dokumentu fitosanitarnega spričevala za izvoz.

Izjava o finančni odgovornosti

Vključitev izjave o finančni odgovornosti NPPO v fitosanitarno spričevalo za izvoz je neobvezna in je stvar presoje NPPO države izvoznice.

6. Navodila za primere ponovnega izvoza in tranzit

Fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz je enako kot fitosanitarno spričevalo za izvoz, razen besedila, ki zajema certifikacijsko izjavo. V certifikacijski izjavi se na fitosanitarnem spričevalu za ponovni izvoz NPPO države ponovnega izvoza s kljukicami, ki se jih vnese v ustrezna okenca, označi, ali je fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz opremljeno z originalnim fitosanitarnim spričevalom ali njegovo overjeno kopijo, ali je bila pošiljka prepakirana ali ne, ali so zabojniki originalni ali novi in ali je bil opravljen dodaten uradni pregled.

Če se istovetnost rastlin, rastlinskih proizvodov ali drugih nadzorovanih predmetov v pošiljki ni vzdrževala ali je bila pošiljka izpostavljena tveganju za napad škodljivih organizmov ali je bilo blago predelano tako, da se je spremenila njegova narava, se fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz ne izda. NPPO države ponovnega izvoza lahko na zahtevo izvoznikov izvede ustrezne fitosanitarne postopke in, če je prepričana, da so fitosanitarne uvozne zahteve izpolnjene, izda fitosanitarno spričevalo za izvoz. Kraj porekla mora biti še vedno naveden v oklepaju na fitosanitarnem spričevalu za izvoz.

Če NPPO države ponovnega izvoza ne zahteva fitosanitarnega spričevala za uvoz blaga, ga pa zahteva NPPO namembne države, in so lahko fitosanitarne uvozne zahteve izpolnjene na podlagi vizualnih uradnih pregledov ali laboratorijskega testiranja vzorcev, lahko država ponovnega izvoza izda fitosanitarno spričevalo za izvoz in v rubriki o fitosanitarnih spričevalih za izvoz navede državo porekla v oklepaju.

6.1 Navodila za izdajo fitosanitarnega spričevala za ponovni izvoz

Kadar pošiljko uvozijo v državo in nato izvozijo v drugo državo, lahko NPPO države ponovnega izvoza na zahtevo izvoznikov izda fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz (glej vzorec v Prilogi 2). NPPO izda fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz samo, če je prepričana, da so izpolnjene fitosanitarne uvozne zahteve. Fitosanitarno potrjevanje za ponovni izvoz je mogoče tudi, če je bila pošiljka skladiščena, razdeljena, združena z drugimi pošiljkami ali prepakirana, pod pogojem, da ni bila izpostavljena napadu ali kontaminaciji s škodljivimi organizmi. Če so bile pošiljke združene, morajo biti na voljo vsi ustrezni deli, ki so bili dodani k tem pošiljkam, in morajo izpolnjevati iste fitosanitarne uvozne zahteve.

Pred izdajo fitosanitarnega spričevala za ponovni izvoz NPPO najprej preveri originalno fitosanitarno spričevalo ali njegovo overjeno kopijo, ki je spremljala pošiljko ob uvozu, in ugotovi, ali so zahteve naslednje namembne države strožje, enake ali manj stroge od zahtev, ki jih potrjuje fitosanitarno spričevalo ali njegove overjene kopije.

Če je bila pošiljka prepakirana ali pretovorjena in je to vplivalo na njeno istovetnost, ali če je ugotovljeno tveganje zaradi napada ali kontaminacije s škodljivimi organizmi, je treba opraviti dodaten uradni pregled. Če pošiljka ni bila prepakirana in je bila ohranjena njena fitosanitarna varnost, ima NPPO države ponovnega izvoza dve možnosti glede uradnega pregleda pošiljke za ponovni izvoz:

- če so fitosanitarne uvozne zahteve enake ali manj stroge, ni treba, da NPPO države ponovnega izvoza opravi dodatni uradni pregled,

- če so fitosanitarne uvozne zahteve drugačne ali strožje, lahko NPPO države ponovnega izvoza opravi dodaten uradni pregled, da zagotovi, da pošiljka izpolnjuje fitosanitarne zahteve države uvoznice, če se lahko izpolnjevanje teh zahteva izpolni z uradnim pregledom.

Namembna država ima lahko določene fitosanitarne uvozne zahteve (npr. uradni pregled med rastno dobo, testiranje zemlje), ki jih država ponovnega izvoza ne more izpolniti. V takšnih primerih lahko država ponovnega izvoza še vedno izda fitosanitarno spričevalo za izvoz ali fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz, če:

- ali je država porekla vključila določene informacije o skladnosti ali jih deklarirala na fitosanitarnem spričevalu za izvoz,
- ali se lahko uporabi nadomestni fitosanitarni ukrep (kot je laboratorijsko testiranje vzorcev ali tretiranja), ki se šteje za enakovrednega in v skladu s fitosanitarnimi uvoznimi zahtevami namembne države.

Kadar se zahtevajo dopolnilne izjave na fitosanitarnih spričevalih za ponovni izvoz, morajo temeljiti na aktivnostih NPPO države ponovnega izvoza. Dopolnilnih izjav se ne sme prenesti z originalnega fitosanitarnega spričevala ali overjenih kopij na fitosanitarna spričevala za ponovni izvoz.

Kadar se ponovni izvoz opravi ali začne rutinsko, se lahko NPPO držav porekla in ponovnega izvoza dogovorijo o primernih postopkih za izpolnjevanje teh zahtev. To lahko vključuje izmenjavo pisne korespondence med udeleženi NPPO o fitosanitarnih ukrepih, ki so bili uporabljeni na poreklu (npr. uradni pregled med rastno dobo, testiranje zemlje), s čimer se zagotovi, da bo država ponovnega izvoza potrdila pošiljko, kot to zahteva namembna država.

Originalno fitosanitarno spričevalo ali njegova overjena kopija spremlja pošiljko skupaj s fitosanitarnim spričevalom za ponovni izvoz.

Če se izda fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz, NPPO države ponovnega izvoza preskrbi zagotovilo glede rokovanja (npr. razdelitev, združevanje, pakiranje, shranjevanje) s pošiljko v državi ponovnega izvoza.

Če je pošiljka razdeljena in se pošiljke, ki pri tem nastanejo, vsaka zase ponovno izvozijo, se zahteva, da vse takšne pošiljke spremljajo fitosanitarna spričevala za ponovni izvoz in overjene kopije fitosanitarnega spričevala iz države izvoznice. Fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz se podpiše šele, ko je pravilno izpolnjeno.

6.2 Tranzit

Če je pošiljka v tranzitu skozi državo, NPPO države tranzita ne sodeluje, razen če ugotovi tveganje za državo tranzita (standard ISPM 25:2006).

Če je bila fitosanitarna varnost pošiljke med tranzitom ogrožena in prejme NPPO države tranzita zahtevo po sodelovanju, lahko NPPO opravi fitosanitarno potrjevanje za izvoz v skladu z določbami, opisanimi v tem standardu.

Spremembe prevoznega sredstva med tranzitom ali prevoz dveh ali več pošiljk v enem prevoznem sredstvu ne moremo šteti kot razlog za izdajo fitosanitarna spričevala, razen če je ogrožena fitosanitarna varnost pošiljke.

Če ugotovijo posebna tveganja, imajo lahko države uvoznice posebne fitosanitarne uvozne zahteve (npr. zahtevajo pečate, posebno pakiranje), ki veljajo za državo izvoznico za uvoz pošiljk, ki se premeščajo v tranzitu prek drugih držav.

Priloga 1: Vzorčno fitosanitarno spričevalo za izvoz*[Original, priložen k IPPC]*

Št. _____

Organizacija za varstvo rastlin (države) _____

ZA: Organizacijo(e) za varstvo rastlin (držav(e)) _____

I. Opis pošiljke

Ime in naslov izvoznika: _____

Prijavljeno ime in naslov prejemnika: _____

Število in opis pakiranj: _____

Značilne oznake: _____

Kraj porekla: _____

Prijavljeno prevozno sredstvo: _____

Prijavljeno vstopno mesto: _____

Ime proizvoda in prijavljena količina: _____

Botanična imena rastlin: _____

Potrdujemo, da so bile zgoraj navedene rastline, rastlinski proizvodi ali drugi nadzorovani predmeti inšpekcijsko pregledani oziroma preizkušeni v skladu z ustreznimi uradnimi postopki. Ugotovljeno je bilo, da ne vsebujejo karantenskih škodljivih organizmov, ki jih navaja pogodbenica uvoznica, ter da ustrezajo veljavnim fitosanitarnim zahtevam pogodbenice uvoznice, vključno s tistimi, ki veljajo za nadzorovane nekarantenske škodljive organizme.

Ugotovljeno je bilo tudi, da praktično ne vsebujejo drugih škodljivih organizmov.*

II. Dopolnilna izjava

[Tu vpišite besedilo]

III. Dezinfekcija in/ali dezinfekcija

Datum _____ Postopek _____ Pripravek (aktivna snov) _____

Trajanje in temperatura _____

Koncentracija _____

Dodatni podatki _____

(Žig organizacije)

Kraj izdaje _____

Ime in priimek pooblaščenega uradnika _____

Datum _____

(Podpis)

_____ - (naziv organizacije za varstvo rastlin) ne prevzema nikakršne finančne odgovornosti v zvezi s tem spričevalom, to velja tudi za vse njene uradnike ali predstavnike.*

*Neobvezna klavzula

Ta priloga je predpisujoči del standarda.

Priloga 2: Vzorčno fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz

[Original, priložen k IPPC]

Organizacija za varstvo rastlin (države) _____ (pogodbenica, ki ponovno izvažata) Št. _____
 ZA: Organizacija(e) za varstvo rastlin (držav(e)) _____ (pogodbenica(e) uvoznica)

I. Opis pošiljke

Ime in naslov izvoznika: _____
 Prijavljeno ime in naslov prejemnika: _____
 Število in opis pakiranj: _____
 Značilne oznake: _____
 Kraj porekla: _____
 Prijavljeno prevozno sredstvo: _____
 Prijavljeno vstopno mesto: _____
 Ime proizvoda in prijavljena količina: _____
 Botanična imena rastlin _____

Potrdujemo, da so bili zgoraj navedene rastline, rastlinski proizvodi ali drugi nadzorovani predmeti, _____ uvoženi v (pogodbenica, ki ponovno izvažata) _____ iz (pogodbenica porekla), na podlagi fitosanitarnega spričevala št. _____, katerega *izvirnik overjena kopija izvornika je priložen(a) temu spričevalu; da so pakirani prepakirani v izvorno *novo embalažo, za katere je na podlagi izvornega fitosanitarnega spričevala in dodatnega inšpekcijskega pregleda , ugotovljeno, da so v skladu z veljavnimi fitosanitarnimi zahtevami pogodbenice uvoznice in da med skladiščenjem v _____ (pogodbenica, ki ponovno izvažata) pošiljka ni bila izpostavljena nevarnosti infestacije ali infekcije.

*S kljukico označite ustrezne okvirčke

II. Dopolnilna izjava

[Tu vpišite besedilo]

III. Dezinsekcija in/ali dezinfekcija

Datum _____ Postopek _____ Pripravek (aktivna snov) _____
 Trajanje in temperatura _____
 Koncentracija _____
 Dodatni podatki _____

(Žig organizacije) _____ Kraj izdaje _____
 Ime in priimek pooblaščenega uradnika _____
 Datum _____ (Podpis)

_____ (naziv organizacije za varstvo rastlin) ne prevzema nobene finančne odgovornosti v zvezi s tem spričevalom, to velja tudi za vse njene uradnike ali predstavnike.**

*Neobvezna klavzula

Ta dodatek je bil sprejet na devetem zasedanju Komisije za fitosanitarne ukrepe, aprila 2014.
Ta dodatek se uporablja samo za sklicevanje in ni predpisujoči del standarda.

Dodatek 1: Elektronsko potrjevanje, informacije o standardnih XML obrazcih ter mehanizmih izmenjave

Uvod

Elektronska fitosanitarna spričevala so elektronske različice fitosanitarnih spričeval v dokumentarni obliki in se lahko uporabljajo, če jih potrdi državna organizacija za varstvo rastlin (NPPO) države uvoznice. Kadar elektronska fitosanitarna spričevala izdaja NPPO države izvoznice ali države ponovnega izvoza, morajo biti neposredno dostopna NPPO-ju države uvoznice.

Vse zahteve in postopki v tem standardu veljajo za elektronska fitosanitarna spričevala.

Pri uporabi elektronskih fitosanitarnih spričeval morajo NPPO-ji uvesti sistem za izdajo, pošiljanje in sprejemanje elektronskih fitosanitarnih spričeval, ki uporablja razširljivi označevalni jezik (XML Extensible Markup Language), standardizirano strukturo sporočil in vsebine ter standardizirane protokole izmenjave.

Ta dodatek določa smernice za te elemente in se navezuje na stran spletišča IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>), ki vsebuje povezave do dodatnih podrobnosti – na spletišču IPPC ter zunanjih spletiščih in dokumentih – o informacijah, vsebovanih v tem dodatku. Te povezave so v besedilu označene kot "Povezava 1", "Povezava 2" in tako dalje.

Sistem mora obsegati naslednje usklajene komponente za ustvarjanje elektronskih fitosanitarnih spričeval.

1. Struktura sporočil XML

Za izmenjavo elektronskih podatkov za fitosanitarne potrjevanje naj NPPO-ji uporabljajo (WC3) XML (Povezava 1) Konzorcija svetovnega spleta (World Wide Web Consortium).

Struktura fitosanitarnih XML sporočil temelji na Sanitarni in fitosanitarni (SPS) XML shemi (Povezava 2) Centra Združenih narodov za omogočanje trgovanja in elektronskega poslovanja (UN/CEFACT United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business), in na XML preslikavi podatkov, ki nakazuje, kam v XML shemi je treba vnesti podatke za fitosanitarne potrjevanje.

Fitosanitarna XML preslikava podatkov omogoča ustvarjanje elektronskega fitosanitarnega spričevala za izvoz (Povezava 3) ter elektronskega fitosanitarnega spričevala za ponovni izvoz (Povezava 4).

2. Vsebina XML obrazca

Za omogočanje samodejne elektronske komunikacije ter obdelave podatkov za fitosanitarno potrjevanje NPPO-je spodbujamo, da uporabljajo standardizirane (usklažene) izraze, kode ter besedilo podatkovnih elementov, povezanih z XML sporočili za elektronska fitosanitarna spričevala.

Uporaba prostega (tj. nestandardiziranega) besedila se omeji, kadar so na voljo ustrezne kode.

Za datume in imena držav je na voljo usklajeno besedilo in zato ne pričakujemo, da bi bilo potrebno kakršno koli prosto besedilo.

Za znanstvena imena rastlin in škodljivih organizmov, opis pošiljke, metode tretiranja, dopolnilne izjave ter vstopna mesta se pripravljajo obsežni seznamski usklajenih izrazov, ki bodo na voljo. Prosto besedilo se vpiše, kadar ustrezen izraz, besedilo ali vrednost niso vsebovani v seznamih.

Postopek vodenja in posodabljanja seznamov usklajenih izrazov je v pripravi in bo opisan na spletišču IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>). NPPO-je bomo zaprosili, da posredujejo predloge novih usklajenih izrazov znotraj tega postopka.

Za druge elemente podatkov, razen zgoraj omenjenih, ni potrebno usklajevanje izrazov in besedila, in zato je mogoče vpisati prosto besedilo.

Nadaljnje podrobnosti o informacijah, ki se za podatkovne elemente vpišejo v XML sporočilo, so navedene v spodnjih podpoglavjih.

2.1 Imena držav

Za imena držav (tj. države porekla, države izvoznice, države ponovnega izvoza, tranzitne države ter namembne države) priporočamo uporabo dvočrkovnih kod Mednarodne organizacije za standardizacijo (ISO) (Povezava 6).

2.2 Znanstvena imena rastlin in škodljivih organizmov

Za znanstvena imena rastlin v pošiljki; rastlin, iz katerih so pridobljeni rastlinski proizvodi, ter nadzorovanih škodljivih organizmov priporočamo uporabo baze podatkov znanstvenih imen, dostopne na spletišču IPPC (<http://ePhyto.ippc.int>) (Povezava 7).

2.3 Opis pošiljke

Vrsta blaga/proizvoda ter vrsta pakiranja se vključita v opis pošiljke. Priporočamo, da se za opis proizvoda uporabi terminologija blaga/proizvodov IPPC (Povezava 8). Priporočamo tudi, da se vrsta pakiranja opiše v skladu s Priporočilom 21 Gospodarske komisije za Evropo pri Združenih narodih (UNECE United Nations Economic Commission for Europe) (Povezava 9).

Drugi elementi opisa pošiljke lahko obsegajo, če je podatek na voljo:

- maso, obseg ter višino (po možnosti opisano v skladu s Priporočilom 20 UNECE (Povezava 10))

- prijavljeno prevozno sredstvo (po možnosti opisano v skladu s Priporočilom 19 UNECE (Povezava 16))
- prijavljeno vstopno mesto (po možnosti opisano v skladu z UN/LOCODE (United Nations Code for Trade and Transportation Locations) (Povezava 15)) ali ime države.

2.4 Metode tretiranja

Priporočamo, da se vrste tretiranja opredelijo v skladu z usklajenimi izrazi za vrste tretiranj IPPC (Povezava 11). Priporočamo, da se aktivne snovi opredelijo v skladu s seznamom pesticidov Codex Alimentarius (Povezava 12). Priporočamo, da se drugi parametri (npr. koncentracija, odmerjanje, temperatura, ter trajanje izpostavljenosti) opišejo v skladu s Priporočilom 20 UNECE (Povezava 13).

2.5 Dopolnilne izjave

Priporočeno standardizirano besedilo za dopolnilne izjave je navedeno v Dodatku 2, in za dopolnilne izjave priporočamo opisovanje v skladu s kodami IPPC (Povezava 14). Prosto besedilo se lahko uporabi za dopolnitve dodatnih izjav, navedenih na spletišču IPPC, ali za opis dopolnilnih izjav, ki niso standardizirane.

2.6 Ime in priimek pooblaščenih uradnih oseb

Ime in priimek pooblaščenih uradnih oseb, ki izdaja elektronska fitosanitarna spričevala, se navede v vsaki obliki elektronskega fitosanitarnega spričevala.

3. Varni mehanizmi izmenjave podatkov

NPPO-ji so odgovorni za varnost njihovega sistema državne informacijske tehnologije (IT), ki se uporablja za ustvarjanje elektronskih fitosanitarnih spričeval.

Med pošiljanjem morajo biti podatki šifrirani za zagotavljanje, da je elektronska izmenjava elektronskih podatkov v fitosanitarnih spričevalih med NPPO-ji varna in overjena. NPPO-ji morajo uporabljati varen protokol z vsaj 128-bitnim šifriranjem. Pred oddajanjem se elektronski podatki fitosanitarnih spričeval lahko dodatno šifrirajo (Povezava 17), da ostanejo nedotaknjeni po pošiljanju.

Pošiljanje podatkov prek Interneta od NPPO države izvoznice k NPPO države uvoznice je treba izvajati ob uporabi varnih IT mehanizmov (npr. Simple Object Access Protocol (SOAP), Secure/Multipurpose Internet Mail Extensions (S/MIME), File Transfer Protocol (FTP), Representative State Transfer (REST)) ob uporabi medsebojno združljivih sistemov.

NPPO države izvoznice mora izvozniku predložiti dejansko številko elektronskega fitosanitarnega spričevala za zadevno pošiljko.

Komunikacija o statusu izmenjave sporočil med NPPO-ji mora biti skladna s priporočenimi standardnimi sporočili UN/CEFACT (Povezava 18).

NPPO-ji so odgovorni za razvoj in vzdrževanje svojih sistemov za izmenjavo elektronskih podatkov fitosanitarnih spričeval. V primerih, kadar posamezni mehanizem izmenjave ne

obratuje zaradi vzdrževanja ali nepredvidene okvare sistema, mora NPPO o tem kar najhitreje obvestiti druge NPPO-je.

4. Elektronsko fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz

Pri samo dokumentarnih sistemih mora originalno fitosanitarno spričevalo za izvoz ali njegova overjena kopija biti priloženo kot priloga k fitosanitarnemu spričevalu za ponovni izvoz. Kadar se uporabljajo tako dokumentarna kakor tudi elektronska fitosanitarna spričevala, morajo biti izpolnjene naslednje zahteve.

4.1 Elektronsko fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz z originalnim fitosanitarnim spričevalom za izvoz v elektronski obliki

Kadar sta tako fitosanitarno spričevalo za izvoz kakor tudi fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz v elektronski obliki, se elektronsko fitosanitarno spričevalo za izvoz elektronsko priloži k elektronskemu fitosanitarnemu spričevalu za ponovni izvoz.

4.2 Elektronsko fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz z originalnim fitosanitarnim spričevalom v dokumentarni obliki

Kadar je originalno fitosanitarno spričevalo za izvoz v dokumentarni obliki ter fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz v elektronski obliki, se elektronskemu fitosanitarnemu spričevalu za ponovni izvoz priloži skenirano originalno fitosanitarno spričevalo za izvoz (v formatu PDF ali drugem nespremenljivem formatu).

4.3 Fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz v dokumentarni obliki z originalnim fitosanitarnim spričevalom v elektronski obliki

Kadar je originalno fitosanitarno spričevalo za izvoz v elektronski obliki, in fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz v dokumentarni obliki, se elektronsko fitosanitarno spričevalo za izvoz natisne in ga NPPO države ponovnega izvoza validira z uradnim žigom, datumom ter sopodpisom. Natisnjena verzija elektronskega fitosanitarnega spričevala za izvoz postane overjena kopija, ki se v dokumentarni obliki priloži fitosanitarnemu spričevalu za ponovni izvoz.

5. Ravnanje z elektronskimi fitosanitarnimi spričevali, ki jih izda NPPO

5.1 Problemi pri pridobivanju spričeval iz baze podatkov

Če NPPO države uvoznice iz baze podatkov ne more pridobiti elektronskih fitosanitarnih spričeval, NPPO države izvoznice ponovno pošlje originalna elektronska fitosanitarna spričevala na zahtevo NPPO države uvoznice.

5.2 Sprememba in zamenjava

Če je treba katere koli informacije v elektronskih fitosanitarnih spričevalih spremeniti po njihovi izdaji, se originalna elektronska fitosanitarna spričevala prekličejo, nadomestna elektronska fitosanitarna spričevala (Povezava 5), ki vsebujejo spremembe, pa se izdajo v skladu z opisom v tem standardu.

5.3 Preklicana odprema

Če je NPPO države izvoznice obveščen o pošiljki, ki ni odposlana po izdaji elektronskega fitosanitarnega spričevala, NPPO države izvoznice prekličje povezana elektronska fitosanitarna spričevala.

5.4 Overjena kopija

Overjene kopije elektronskih fitosanitarnih spričeval so izpisi podatkov elektronskih fitosanitarnih spričeval, ki jih validira (opremi z žigom, datumom in sopodpisom) NPPO in s tem potrdi verodostojnost podatkov.

Izpisi morajo biti v formatu, ki upošteva standardizirano besedilo, določeno v vzorčnem fitosanitarnem spričevalu IPPC, in priznано kot fitosanitarno spričevalo. Izpisi so lahko tudi v obliki podatkov XML v XML formatu, če to odobri NPPO države uvoznice.

6. Deklarirana ime in naslov prejemnika

V dokumentarnih fitosanitarnih spričevalih se namesto »Deklarirano ime in naslov prejemnika« lahko uporabi izraz »Po naročilu« v primerih, kadar prejemnik ni znan, in NPPO države uvoznice dovoli uporabo tega izraza.

V primeru elektronskih fitosanitarnih spričeval lahko informacija o pošiljki prispe v državo uvoznico precej pred prispetjem pošiljke, kar omogoča preverjanje podatkov v elektronskem fitosanitarnem spričevalu pred vstopom pošiljke.

Namesto uporabe možnosti »Po naročilu« NPPO-je spodbujamo, da zahtevajo, da elektronska fitosanitarna spričevala vsebujejo ime in naslov kontaktne osebe v državi uvoznici, ki je odgovorna za pošiljko.

Ta dodatek se uporablja samo za sklicevanje in ni predpisujoči del standarda.

DODATEK 2: Priporočeno besedilo za dopolnilne izjave

Fitosanitarnе uvozne zahteve za dopolnilne izjave naj prednostno uporabljajo naslednje besedilo. To so samo primeri in zato niso edine izjave, ki jih je mogoče uporabiti.

1. Pošiljka* je bila uradno pregledana, in s pregledom je bilo ugotovljeno, da je brez _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov)) ali nečistoč [opredelite].
2. Pošiljka* je bila testirana (opredelite metodo testiranja), in s testiranjem je bilo ugotovljeno, da je brez _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov)).
3. Rastni substrat, na katerem so bile rastline gojene, je bil testiran pred saditvijo, in s testom je bilo ugotovljeno, da so brez _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov)).
4. _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov)) ni(so) navzoč(i)/ni znan pojav v _____ (ime države/območja).
5. Pošiljka* je bila proizvedena na
 - območju brez škodljivih organizmov, za _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov))**
 - območju z nizko stopnjo pojavljanja _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov))**
 - mestu pridelave brez škodljivih organizmov _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov))**
 - enoti pridelave brez škodljivih organizmov _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov))**.
6. Mesto pridelave**/enota pridelave/polje** je bil(o) uradno pregledano med rastno sezono***, in s pregledom je bilo ugotovljeno, da je brez _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov)).
7. Rastline/matične rastline so bile uradno pregledane v zadnji(h) rastnih sezoni(ah)***, in s pregledom je bilo ugotovljeno, da so brez _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov)).
8. Rastline so bile vzgojene *in vitro* (opredelite metodo *in vitro*), in s pregledom je bilo ugotovljeno, da so brez _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov)).
9. Rastline so bile vzgojene iz matičnih rastlin, ki so bile testirane (opredelite metodo testiranja), in s preskusom je bilo ugotovljeno, da so brez _____ (ime škodljivega(ih) organizma(ov)).
10. Pošiljka* je bila proizvedena in pripravljena za izvoz v skladu z _____ (ime programa/sklc na posebno fitosanitarno uvozno zahtevo ali dvostranski sporazum).
11. Ta pošiljka je bila proizvedena iz sort rastlin, odpornih proti _____ (ime škodljivega organizma).

12. Rastline za saditev so skladne z _____ (opredelite tolerančno(e) stopnjo(e), določeno(e) v fitosanitarnih uvoznih zahtevah za _____ (opredelite nadzorovan(e) nekarantenski(e) škodljivi(e) organizem(me)).

* Opredeli se, če velja samo za posamezni del pošiljke.

** Če je primerno, dodajte: »vključno z okoliškim varovalnim pasom«.

*** Če je primerno, se lahko doda podatek o številu pregledov/sezon rasti, ali posebno obdobje.